

Sygn. akt: III AUa 1781/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajączkowski (spr.)

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r. w Łodzi

sprawy **U. H. - Agencja Ochrony Mienia przy udziale A. R. i Z. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu i zapłatę składek,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroków Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn. akt VIII U 2436/12 i VIII U 2443/12;

oddala apelacje.

Sygn. akt: III AUa 1781/12

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 25 kwietnia 2012 roku nr (...) i (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wymierzył podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne z tytułu wykonywania umów zlecenia przez Z. D. w okresie od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku oraz A. R. w okresie od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku u płatnika składek Agencji Ochrony Mienia z siedzibą w P..

Od powyższych decyzji odwołała się U. H. zaskarżając je w całości i wnosząc o ich uchylenie oraz o nie obciążanie jej jako płatnika obowiązkiem uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne Z. D. oraz A. R.. Argumentowała, że nie zgadza się z przedmiotową decyzją, ponieważ jej zdaniem zatrudnione przez nią na podstawie umowy zlecenia osoby wywodzące się z resortów mundurowych, które miały ustalone prawo do emerytury mundurowej, nie podlegały obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołań.

Zaskarżonymi wyrokami z dnia 29 sierpnia 2012 roku w sprawach VIII U 2443/12 oraz VIII U 2436/12, Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołania U. H..

Powyższe orzeczenia poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

U. H. prowadziła w okresie od dnia 7 października 1996 roku do dnia 3 sierpnia 2011 roku działalność gospodarczą podlegającą wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Starostę Miasta P.. Zgodnie z wpisem ujętym w rejestrze REGON, przeważającą działalnością prowadzoną w tym okresie przez odwołującą pod nazwą (...) Agencja Ochrony Mienia (...) była, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (...), działalność detektywistyczna i ochroniarska o numerze (...). Siedziba firmy mieściła się przy ul. (...) w P..

U. H. została zarejestrowana w dniu 9 września 2011 roku jako osoba bezrobotna. Aktualnie odwołująca nadal pozostaje osobą bezrobotną. Zakres działalności gospodarczej prowadzonej przez U. H. w ramach (...) Agencji Ochrony Mienia (...) obejmował teren całego kraju, a jako miejsce wykonywania działalności odwołująca wskazała siedzibę jej firmy oraz inne stale miejsca. Przeprowadzone w 2006 roku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz przez Państwową Inspekcję Pracy okresowe kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości w zakresie rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ani w zakresie zgłaszania przez płatnika składek osób zatrudnionych w Agencji Ochrony Mienia (...) do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego.

Zatrudniani przez U. H. na podstawie umowy zlecenia w okresie od stycznia 2007 roku do grudnia 2009 roku w prowadzonej przez nią Agencji Ochrony Mienia (...) emeryci wywodzący się ze służb mundurowych, którzy nie posiadali innych tytułów do ubezpieczeń społecznych, nie byli przez odwołującą, jako płatnika składek zgłoszeni do żadnego z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego i rentowego oraz wypadkowego. U. H. jako płatnik składek odprowadzał jedynie w wymienionym okresie w przypadku zleceniobiorców będących emerytami służb mundurowych składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Odwołująca uważała, że zatrudnieni przez nią na podstawie umowy zlecenia emeryci mundurowi podlegali w ww. okresie jedynie na zasadzie dobrowolności ubezpieczeniom społecznym. W związku z tym odwołująca z tytułu umów zlecenia zawartych z takimi osobami odprowadzała składki na ww. ubezpieczenia społeczne tylko jeśli, któryś ze zleceniobiorców - emerytów mundurowych tego chciał, np. J. S..

W dniach: od 12 stycznia 2011 roku do 14 stycznia 2011 roku, od 21 lutego 2011 roku do 25 lutego 2011 roku, od 28 lutego 2011 roku do 4 marca 2011 roku, od 7 marca 2011 roku do 9 marca 2011 roku, 11 marca 2011 roku, 16 marca 2011 roku, ZUS przeprowadził

u płatnika składek - Agencja Ochrony Mienia (...) kontrolę okresową w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek i wpłat, do których pobierania zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych

i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości

i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, prawidłowości wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych. Stwierdzono w ramach tej kontroli, że U. H. jako płatnik zawarła

z A. R. (w dniu 5 listopada 2007 roku) oraz ze Z. D.

(w dniu 14 stycznia 2008 roku) umowy zlecenia, na mocy których zleceniodawca zlecił,

a zleceniobiorcy przyjęli do wykonania, A. R. w terminie od dnia 7 listopada 2007 roku, zaś Z. D. od dnia 15 listopada 2008 roku, czynności ochrony powierzonych obiektów. Strony ustaliły w umowach zlecenia, że zakres wzajemnych praw

i obowiązków określony został w Zakresie Obowiązków Służbowych, z którymi zleceniobiorcy zapoznali się przed przystąpieniem do wykonywania czynności, a do innych spraw nieuregulowanych w ww. zakresie obowiązków mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego. W toku postępowania kontrolnego ustalono, że Agencja Ochrony Mienia (...) świadczyła usługi i działała na terenie całego kraju, a ochrona powierzonych obiektów realizowana była przez osoby, z którymi zawarto umowy zlecenia. Wobec powyższego organ rentowy stwierdził, że umowy zlecenia były

wykonywane przez A. R. oraz Z. D. w miejscu prowadzenia działalności płatnika składek. Organ rentowy ustalił, że A. R. miał ustalone prawo do emerytury policyjnej. Natomiast Z. D. miał ustalone prawo do emerytury wojskowej. Kontrola wykazała, że A. R., w okresie od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku oraz Z. D., w okresie od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku, nie posiadali innych tytułów do ubezpieczeń społecznych. Wobec powyższego organ rentowy stwierdził, że A. R. (od 7 listopada 2007 roku) oraz Z. D. (od 15 listopada 2008 roku) spełniali warunki do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi, rentowymi i wypadkowymi w kontrolowanym okresie.

Jednocześnie organ rentowy stwierdził, że płatnik składek błędnie ustalił stopę procentową na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od kwietnia 2008 roku do marca 2009 roku w wysokości 1,80% i w okresie od kwietnia 2009 roku do grudnia 2009 roku w wysokości 1,67%, podczas gdy według identyfikatora (...) o numerze (...), w klasyfikacji grup działalności płatnik plasuje się w grupie „obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” a zatem składka na ubezpieczenie wypadkowe określona jest w wysokości 1,20%. Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą płatnik składek za ubezpieczonych A. R. i Z. D. zadeklarował podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości innej niż wynikające z obowiązujących w tym zakresie przepisów tzn. podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie zostały pomniejszone o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe finansowane przez ubezpieczonych.

W okresie od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku A. R. z tytułu umowy zlecenia zwartej z firmą odwołującą przysługiwała płaca zasadnicza w następującej wysokości:

w grudniu 2007 roku	826,00 złotych
w styczniu 2008 roku	1018,00 złotych
w lutym 2008 roku	1116,00 złotych
w marcu 2008 roku	1020,00 złotych
w kwietniu 2008 roku	1202,00 złotych
w maju 2008 roku	972,00 złotych
w czerwcu 2008 roku	1068,00 złotych
w lipcu 2008 roku	1068,00 złotych
w sierpniu 2008 roku	1068,00 złotych
we wrześniu 2008 roku	1068,00 złotych

w październiku 2008 roku	1464,00 złotych
w listopadzie 2008 roku	1164,00 złotych
w grudniu 2008 roku	1164,00 złotych
w styczniu 2009 roku	1218,00 złotych
w lutym 2009 roku	1148,25 złotych
w marcu 2009 roku	1056,00 złotych
w kwietniu 2009 roku	1318,00 złotych
w maju 2009 roku	1214,00 złotych
w czerwcu 2009 roku	1160,00 złotych
w lipcu 2009 roku	1268,00 złotych
w sierpniu 2009 roku	1254,50 złotych
we wrześniu 2009 roku	1214,00 złotych
w październiku 2009 roku	1370,00 złotych
w listopadzie 2009 roku	1250,00 złotych
w grudniu 2009 roku	1350,00 złotych

W okresie od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku Z. D.
z tytułu umowy zlecenia zwartej z firmą odwołującej przysługiwała płaca zasadnicza
w następującej wysokości:

w grudniu 2008 roku	771,50 złotych
w styczniu 2009 roku	1222,00 złotych

w lutym 2009 roku	1222,00 złotych
w marcu 2009 roku	1268,00 złotych
w kwietniu 2009 roku	1464,00 złotych
w maju 2009 roku	1314,00 złotych
w czerwcu 2009 roku	1428,00 złotych
w lipcu 2009 roku	898,00 złotych
w sierpniu 2009 roku	914,00 złotych
we wrześniu 2009 roku	1268,00 złotych
w październiku 2009 roku	1240,00 złotych
w listopadzie 2009 roku	1420,00 złotych
w grudniu 2009 roku	1480,00 złotych

Odwołująca zgłosiła A. R. (od dnia 7 listopada 2007 roku) oraz Z. D. (od dnia 15 listopada 2008 roku), jako zleceniobiorców mających ustalone prawo do emerytury, odpowiednio policyjnej i wojskowej, jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego. Innych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu umów zlecenia z wymienionymi zleceniobiorcami odwołująca nie odprowadzała uznając, że są to w ich przypadku ubezpieczenia dobrowolne, gdyż są oni emerytami mundurowymi.

Pismem z dnia 25 października 2011 roku Inspektorat ZUS w P. zawiadomił płatnika składek, tj. U. H. o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o wymierzeniu składek zgodnie z protokołem pokontrolnym z dnia 16 marca 2011 roku, który odwołująca odebrała w dniu 10 listopada 2011 roku.

Zaskarżoną decyzją z dnia 25 kwietnia 2012 roku organ rentowy określił w następującej wysokości miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a także na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu wykonywania przez A. R. umowy zlecenia u płatnika składek - Agencja Ochrony Mienia z siedzibą w P. w okresie od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku:

- w grudniu 2007 roku – 826,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 716,47 złotych
--

- w styczniu 2008 roku – 1018,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 903,37 złotych
- w lutym 2008 roku – 1116,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 990,34 złotych
- w marcu 2008 roku – 1020,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 905,15 złotych
- w kwietniu 2008 roku – 1202,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1066,65 złotych
- w maju 2008 roku – 972,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 862,55 złotych
- w czerwcu 2008 roku – 1068,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 947,74 złotych
- w lipcu 2008 roku – 1068,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 947,74 złotych
- w sierpniu 2008 roku – 1068,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 947,74 złotych
- we wrześniu 2008 roku – 1464,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1299,15 złotych
- w październiku 2008 roku – 1110,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 985,01 złotych
- w listopadzie 2008 roku – 1064,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1032,93 złotych
- w grudniu 2008 roku – 1064,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1032,93 złotych
- w styczniu 2009 roku – 1218,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1080,85 złotych
- w lutym 2009 roku – 1148,25 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1018,96 złotych

- w marcu 2009 roku – 1056,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 937,09 złotych
- w kwietniu 2009 roku – 1318,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1169,59 złotych
- w maju 2009 roku – 1214,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1077,30 złotych
- w czerwcu 2009 roku – 1160,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1029,38 złotych
- w lipcu 2009 roku – 1268,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1125,22 złotych
- w sierpniu 2009 roku – 1254,50 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1113,24 złotych
- we wrześniu 2009 roku – 1214,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1077,30 złotych
- w październiku 2009 roku – 1370,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1215,74 złotych
- w listopadzie 2009 roku – 1250,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1109,25 złotych
- w grudniu 2009 roku – 1350,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1197,99 złotych

W odniesieniu do Z. D. organ rentowy określił w następującej wysokości miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a także na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu wykonywania przez ubezpieczonego umowy zlecenia u płatnika składek - Agencja Ochrony Mienia z siedzibą w P. w okresie od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku:

- w grudniu 2008 roku – 771,50 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 684,63 złotych
- w styczniu 2009 roku – 1222,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1084,40 złotych

- w lutym 2009 roku – 1222,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1084,40 złotych
- w marcu 2009 roku – 1268,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1125,22 złotych
- w kwietniu 2009 roku – 1464,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1299,15 złotych
- w maju 2009 roku – 1314,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1166,04 złotych
- w czerwcu 2009 roku – 1428,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1267,21 złotych
- w lipcu 2009 roku – 898,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 796,89 złotych
- w sierpniu 2009 roku – 914,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 811,08 złotych
- we wrześniu 2009 roku – 1268,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1125,22 złotych
- w październiku 2009 roku – 1240,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1100,38 złotych
- w listopadzie 2009 roku – 1420,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1260,11 złotych
- w grudniu 2009 roku – 1480,00 złotych na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, a na ubezpieczenie zdrowotne – 1313,35 złotych

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że w wyniku przeprowadzonej kontroli okresowej stwierdzono, że płatnik składek zawarł z A. R. (od 7 listopada 2007 roku) i Z. D. (od 15 listopada 2008 roku) umowy zlecenia. Zleceniobiorcy wykonywali umowy zlecenia w miejscu prowadzenia działalności płatnika składek. Organ rentowy ustalił też, że A. R. w okresie od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku nie posiadał innych tytułów do ubezpieczeń społecznych. Z. D., w okresie od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku, również nie posiadał innych tytułów do ubezpieczeń społecznych. Ponadto organ rentowy wskazał, że płatnik składek w okresie od kwietnia 2008 roku do marca 2009 roku i od kwietnia 2009 roku do grudnia 2009 roku błędnie ustalił stopę procentową na ubezpieczenie wypadkowe. Organ rentowy ustalił na podstawie identyfikatora (...) płatnika ujętego w rejestrze REGON winna być 1,20%. Organ rentowy wskazał też w uzasadnieniu decyzji, że pismem z dnia 25 października 2011 roku Inspektorat w P. zawiadomił płatnika – U. H. o wszczęciu postępowania w sprawie wydania

decyzji o wymierzeniu składek zgodnie z protokołem pokontrolnym z dnia 16 marca 2011 roku, a odwołująca, jako płatnik składek odebrała zawiadomienie w dniu 10 listopada 2011 roku. Organ rentowy dodał, że na dzień wydania decyzji nie stwierdzono wpływu korekt dokumentów rozliczeniowych za okres od października 2008 roku do grudnia 2008 roku oraz od stycznia 2009 roku do października 2009 roku. Do dnia wydania zaskarżonej decyzji nie wpłynęły korekty dokumentów rozliczeniowych za okres od października 2008 roku do grudnia 2008 roku oraz od stycznia 2009 roku do października 2009 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy w Łodzi, w obu przypadkach, uznał odwołania U. H. za bezzasadne. Sąd uznał, że zleceniobiorca, który ma ustalone prawo do renty lub emerytury, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym, jeżeli równocześnie nie pozostaje w stosunku pracy, o czym stanowi art. 9 ust. 4a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 z późn. zm.). Sąd pierwszej instancji podkreślił jednocześnie, że wyżej wymieniona ustawa nie definiuje pojęcia osoby mającej ustalone prawo do renty lub emerytury, wobec czego należy przyjąć, że pojecie to odnosi się zarówno do osób pobierających emeryturę lub rentę z ZUS-u, KRUS-u, jak również do osób mających prawo do świadczeń emerytalnych z tytułu pełnionej służby. W ocenie Sądu Okręgowego emeryt policyjny lub wojskowy zatrudniony na podstawie umowy zlecenia podlega obowiązkowo następującym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowemu, a wypadkowemu, jeżeli umowa zlecenia jest wykonywana przez zleceniobiorcę w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę, natomiast na zasadzie dobrowolności podlega ubezpieczeniu chorobowemu. Obowiązkowe jest dla niego ubezpieczenie zdrowotne. W dalszej kolejności Sąd odniósł się do zarzutu odwołującej, że zleceniobiorcy, w tym A. R. oraz Z. D., wypełniali swoje obowiązki poza siedzibą firmy, a tym samym nie podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu. Oceniając zasadność tego zarzutu Sąd zważył, że z wykładni systemowej przepisów art. 12 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 13 pkt 2 ustawy systemowej wynika, że zleceniobiorcy - z uwagi na to, że podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym - co do zasady podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy. Podlegają zatem ubezpieczeniu wypadkowemu przez cały czas istnienia ryzyka wypadkowego związanego z realizacją kontraktu. Sąd Okręgowy podkreślił, że U. H. zeznała, iż „zakres prowadzenia działalności miałam cały kraj”. Nadto w dokumentacji organu rentowego znajduje się koncesja z dnia 13 grudnia 2000 roku, z której wynika, że firma odwołującej świadczyła usługi na obszarze całego kraju, w umowie zlecenia strony zaś zapisały wprost, że zleceniobiorca będzie wykonywał czynności ochrony powierzonych obiektów. Zatem w ocenie Sadu pierwszej instancji nie może budzić żadnych wątpliwości, że powierzenie przez odwołującą wykonywania określonych czynności w imieniu i na rzecz zleceniodawcy na zindywidualizowanym terenie stosownie do wskazówek zlecającego oznaczało

w konsekwencji rozciągnięcie pojęcia miejsca wykonywania działalności zleceniodawcy również na miejsce, w którym usługi były faktycznie przez zleceniobiorcę wykonywane.

W takiej sytuacji zleceniobiorca podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Na zakończenie rozważań Sąd Okręgowy podkreślił, że zaskarżona decyzja ZUS nie wymierza wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe, a jedynie podstawę tejże składki. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Łodzi, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania.

Powyższe rozstrzygnięcia zaskarżyła U. H. apelacjami w całości wnosząc o ich uchylenie i ponowne rozpoznanie spraw. W uzasadnieniu apelacji odwołująca podkreśliła, że obowiązkowi podlegania ubezpieczeniom społecznym podlegają tylko ci emeryci mundurowi, którzy rozpoczęli służbę w resortach mundurowych po 1 stycznia 1999 roku. Nadto wskazała, że wcześniejsze kontrole przeprowadzone w jej firmie nie wykazały nieprawidłowości w zakresie naliczania składek na ubezpieczenia społeczne. Powołała się także na zasadę ochrony praw nabytych.

Postanowieniem z dnia 5 września 2013 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi połączył do łączonego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygn. III AUa 1782/12 do sprawy o sygn. III AUa 1781/12.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje są bezzasadne i jako takie podlegają oddaleniu.

Sąd Apelacyjny uznał, iż zaskarżony wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa. Apelująca nie sformułowała zarzutu naruszenia przepisów postępowania, a zatem spór w sprawie sprowadza się wyłącznie do oceny materialno - prawnej roszczenia. Sąd Apelacyjny podzielił więc ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i przyjął je za własne. Podzielił również rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Istotą problemu, który występuje w niniejszej sprawie, jest to czy osoby świadczące prace na podstawie umowy zlecenia w spornym okresie tj. od grudnia 2007 roku do grudnia 2009 roku w przypadku A. R. oraz od grudnia 2008 roku do grudnia 2009 roku w przypadku Z. D., zobligowane były do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

Zdaniem Sadu drugiej instancji, Sąd Okręgowy zasadnie skonstatował, że umowy zlecenia zawarte przez A. R. oraz Z. D. z U. H. spowodowały objęcie zainteresowanych obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie art. 9 ust. 4a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, póź. 1585 z późn. zm.). Sąd Okręgowy przytoczył cały rys historyczny obowiązywania przepisów prawnych dotyczących odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, jak również wskazał przepisy, które obliowały odwołującą do odprowadzenia tychże składek w związku z zatrudnieniem zainteresowanego, będącego emerytem mundurowym, na podstawie umowy zlecenia. Analizując treść art. 9 ust. 4a cytowanej ustawy Sąd pierwszej instancji doszedł do trafnego przekonania, że pojęcie, „osoby mającej ustalone prawo do emerytury lub renty”, którym posługuje się ten przepis, należy odnieść zarówno do osób mających prawo do emerytury lub renty z ZUS-u, KRUS-u, jak również do osób mających prawo do świadczeń emerytalnych z tytułu pełnionej służby. Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne dla emerytów lub rencistów stawał się nieaktualny jedynie w sytuacji, gdy emeryt / rencista prowadzili działalność gospodarczą, bądź też byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, co nie miało miejsca w okolicznościach rozpatrywanej sprawy. Co więcej, w razie wykonywania umowy zlecenia w siedzibie lub miejscu działalności podmiotu zawierającego umowę, powstawał także obowiązek opłacenia składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Sąd Apelacyjny podziela również ocenę Sądu pierwszej instancji, że zainteresowani z tytułu wykonywania przedmiotowych umów zlecenia winni zostać objęci również ubezpieczeniem wypadkowym, jako że świadczyli prace na zindywidualizowanym terenie stosownie do wskazówek zlecającego. Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które trafnie zostało zacytowane w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Okręgowego. Sąd drugiej instancji podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że zleceniobiorcy, którzy w spornych okresach wykonywali prace w miejscach wynikających ściśle ze zleceń zleceniodawcy, podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2009 roku. W ocenie Sądu Apelacyjnego powoływanie się przez apelującą na zasadę ochrony praw nabytych jest całkowicie niezasadne w realiach niniejszej sprawy, w której nie doszło do zniesienia jakiegokolwiek prawa, które nabyła odwołująca.

Konkludując, Sąd pierwszej instancji trafnie uznał, że zachodzą podstawy do objęcia zainteresowanych A. R. oraz Z. D. obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu wykonywania umów zlecenia na rzecz płatnika U. P. przy tym Sąd ten zauważył, że zaskarżone decyzje ZUS nie wymierzają wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe, a jedynie podstawę tej składki.

Kierując się wskazaną argumentacją Sąd Apelacyjny w Łodzi, działając na podstawie art. 385 k.p.c., nie podzielając zarzutów apelacyjnych i nie znajdując podstaw, które należałoby wziąć pod rozwagę z urzędu, oddalił apelację jako bezzasadną.